

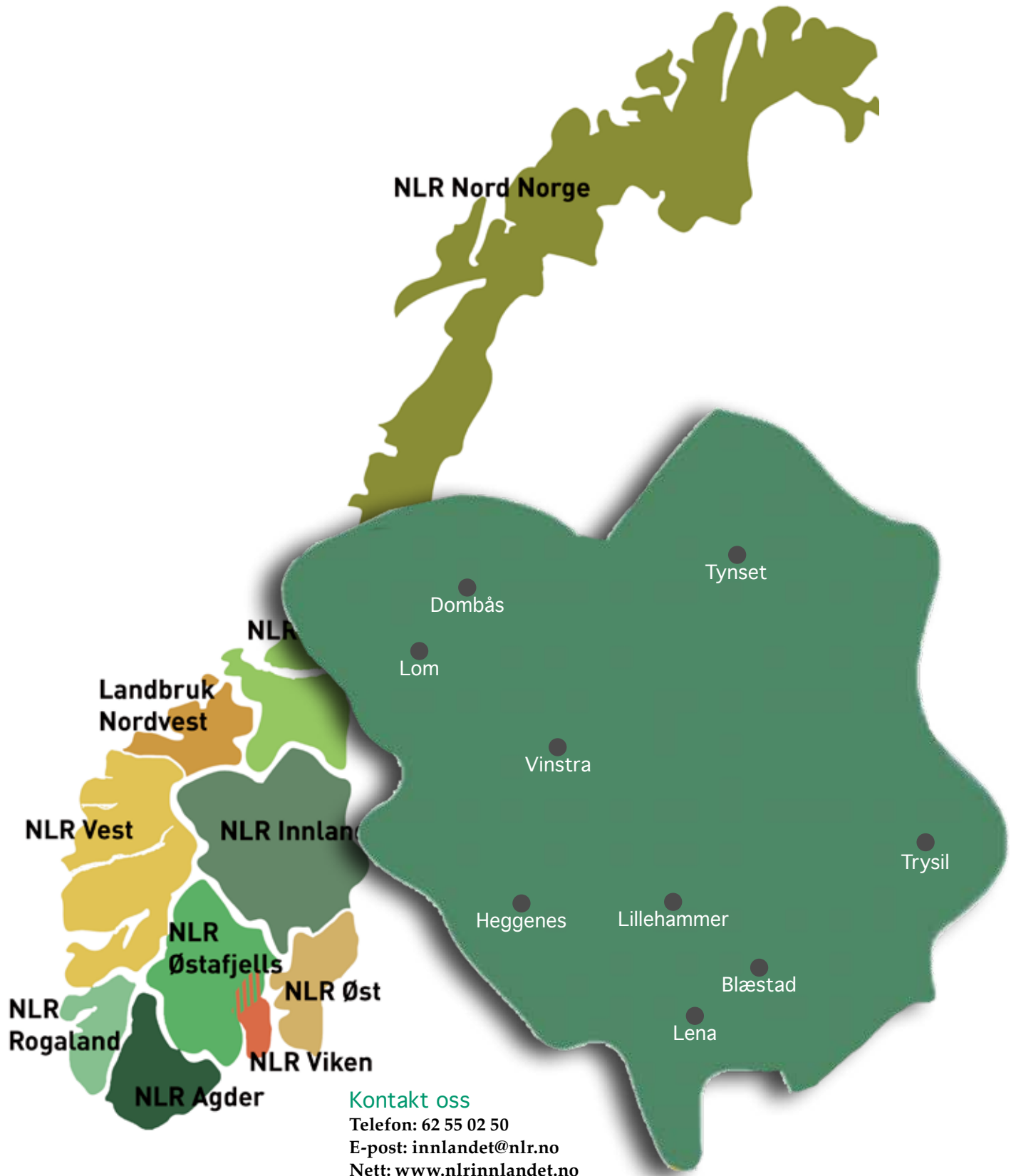
ÅRSMELDING 2020

Norsk Landbruksrådgiving Innlandet

Norsk **Innlandet** Landbruksrådgiving

Rådgivinga er nær deg

Norsk Landbruksrådgiving Innlandet er en medlemseid rådgivingsorganisasjon. Gjennom geografisk tilstedeværelse skal bønder få lokalt forankret rådgiving. Vi baserer mye av anbefalinger og råd på forsøk fra ditt distrikt.

Norsk Landbruksrådgiving Innlandet er en uavhengig rådgivingsorganisasjon for bønder. Med nærhet til 3861 medlemmer i Innlandet tilbyr vi lokalt forankret rådgiving fra våre ni lokalkontorer.

Norsk Landbruksrådgiving er bindeleddet mellom forskning og

landbruket, og innhenter, utvikler og samordner kunnskap som rådgiverne formidler til næringsutøvere i landbruket.

Bred kompetanse

Norsk Landbruksrådgiving Innlandet har bred kompetanse på plan-

tekultur og vi dekker de viktigste kulturene i vårt område. I tillegg har vi kompetanse på økonomi, landbruksbygg, hydroteknikk, klima, økonomi og helse-, miljø- og sikkerhetsrådgiving.

Gjennom kurs, nyhetsbrev, Grønt i fokus og markdager kommer denne kompetansen medlemmene til nytte.

God rådgiving til det beste for medlemmene

NLR Innlandet er en kompetansevirksomhet, og vår viktigste ressurs er medarbeiderne og deres kompetanse. Kompetanse omfatter i denne sammenheng også, det å være en god samtalepartner for bonden. Kunnskap og evne til å kommunisere, omfatter selvfølgelig å være lydhør ovenfor bondens ønsker å behov. En viktig oppgave er å vedlikeholde og utvikle vår samlede kompetanse, som omfatter både kunnskap om de enkelte planteproduksjonene, HMS, byggrådgiving, økonomi, mv. Våre rådgivere og teknikere utmerker seg med sin kompetanse, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Flere av våre medarbeidere har spisskompetanse som gjør at de er etterspurte i nasjonalt arbeid og prosjekter.

NLR Innlandet har fulgt opp anbefalinger og retningslinjer for å begrense korona smitte, og har utformet egne tilpassede regler løpende. Aktiviteten med markdager og gårdsbesøk er langt på vei opprettholdt, men en del kurs er lagt om til å foregå på nett. Erfaringen er at de ansatte raskt har lært seg å ta nettet i bruk til kurs og møter, og mange medlemmer blir med i nettmøtene. Men vi er klar over at ikke alle tar denne teknologien i bruk, det er en utfordring vi må jobbe videre med.

Som leder er det min oppgave å legge til rette for at medarbeiderne skal kunne gjøre jobben sin på en faglig god måte, i et hyggelig miljø, og så effektivt som mulig. Dette krever et godt samlet lederskap, dyktige fagledere, velorganisert administrasjon, gode rutiner på personal, økonomi og organisasjon, funksjonelle kontor, sjølvstendige rådgivere og teknikere, oppdatert utstyr, mv. NLR Innlandet har fire fagledere, en teamleder og en ansvarlig for det administrative. Administrativ leder (eller administrasjonsnavet som er den

formelle tittelen hos oss) er Knut Erling Røhnebak, som også er teamleder for de byggtkniske rådgiverne. Knut Erling er involvert og kjent med det meste som skjer innenfor organisasjonen, medlemskontakt, kommunikasjon, fakturering, mv. Harald Solberg er fagleder korn, med ansvar for rådgiving innen kornproduksjon, drenering, funksjonstesting, pløyekurs, mv. Harald er også nestleder i NLR Innlandet. Åsmund Langeland er fagleder grønt og presis, med ansvar for rådgiving innen potet, grønnsaker, bær, frukt, jordhelse, presisjonslandbruk, mv. Fagleder grovfôr er Rune Granås med ansvar for rådgiving innen grovfôrproduksjon, Grovforøkonomi, klima, økologisk førsteråd, nydyrking, mv. Linn Thorud er fagleder HMS med ansvar for oppfølging av HMS-avtaler, varme arbeider-kurs, gnagerkurs, prosjektet Trygg bonde, mv.

NLR Innlandet har ni kontorsteder og 45 medarbeidere. Fire av medarbeidere har kontorsted på Løken i Heggenes, seks på Landbrukets Hus på Tynset, en i kommunehuset i Trysil, fire på Felleskjøpet på Lena, tre på Felleskjøpet på Lillehammer, sju på Landbrukscenteret på Vinstra, seksten på Landbrukscenteret på Blæstad og fire på Ysteriet i Skjåk. Kontoret på Joramo Utmarkssenter, Dombås, er betjent hver tirsdag fra Skjåk. Blæstad har blitt det største kontoret, men det er ikke et "hovedkontor". Alle kontor er like viktige, nærhet til medlemmene er et mål og en forutsetning. Det er et mål at alle ansatte skal ha gode arbeidsforhold, og at de benytter hverandres kompetanse i rådgivingen.

Vi er selvfølgelig glade når noen stikker innom oss på kontorene, men for å nå ut med informasjon til alle satser vi på nettsidene våre, e-post og telefon. Nytt i 2020 er utbredt bruk av

Teams, med stadige tilbud om fagforedrag, møter og kurs. Vårt ukentlige nyhetsbrev "Nytt fra Innlandet" sendes pr e-post til medlemmer en gang i uka nå på vinteren. Kulturvisse meldinger sendes medlemmene i vekstsesongen. Tidsskriftet "Grønt i Fokus" med aktuelle fagartikler sendes ut fire ganger pr år, og Forsøksmelding sendes ut nå i mars. Videre er markvandringer, kurs, temamøter og prosjekter ofte brukt for å spre kunnskap. Gi tilbakemelding hvis du har forslag til flere og bedre måter å få ut informasjon på.

I 2020 har vi ansatt noen nye rådgivere, som erstatter rådgivere som slutter eller ved utvidelse av rådgivingstilbudet. Nyansatte i 2020 er Mia Høiseth (grovfor) Lillehammer, Kjersti Sveen (grovfor) Skjåk, Lina Ruud (grovfor) Vinstra, Berit Hilmen-Svanheld (grovfor og driftsleder forsøksfelt) Løken, Siv Nordseth (HMS) Lillehammer, Oline Stubbsjøen (grovfor/potet) Tynset. Velkommen til de nye!

Vi ønsker å lage gode møteplaser med godt fagprogram, både som nettmøter, og nær der du bor. Utfordre oss gjerne på fagtemaer og tjenester dere ønsker vi skal tilby i 2021.

Blæstad, februar 2021
Signe Opsahl
Daglig leder
(signe.opsahl@nlr.no)

3861
medlemmer

Forsøksarbeid i fokus

Helt siden starten i 1937 har forsøksfelt hatt en særstilling i organisasjonen. Selv i dag er forsøk én av grunnpilarene i Norsk Landbruksrådgiving Innlandet.

Det legges årlig ned en betydelig innsats fra ansatte i forsøksarbeid. Forsøkene søker å finne svaret på viktige spørsmål som opptar medlemmene og den aktive bonden. Derfor tilstreber vi å legge ut gode og aktuelle forsøksfelt i hele vårt geografiske område, som strekker seg fra sør i Hedmark og Oppland til nord i begge fylker.

Mange av forsøksfeltene inngår i serier med flere felt. Forsøksseriene ledes av NIBIO og utføres i samarbeid med flere NLR-enheter i landet. Dette gir en god spredning i geografisk plassering, slik at forsøksfaktorene kan prøves under flere klimatiske forhold, samt at det gir god statistisk sikkerhet for dataene som kommer fram av forsøkene.

Forsøkene er viktige arenaer for rådgiving. Mange markdager tar utgangspunkt i et aktuelt og spennende forsøksfelt hvor dagsaktuelle ting kan diskuteres. Resultatene fra forsøksfeltene er viktige for den framtidige rådgivinga.

Frukt og bær

Rådgiving på frukt og bær har i 2020 hatt et aktivitetsnivå som i mindre grad har vært påvirket av pandemien og vi har fått gjennomført flere markvandring, møter og kurs som vi ellers vanligvis gjør. Medlemsmøtene har imidlertid foregått på teams med veldig god deltagelse. I tillegg rakk vi å gjennomføre det store nasjonale bærseminaret for landets

bær dyrkere på Hamar med ca. 150 deltagere 3-4. mars, uka før landet stengte ned. Vi har fått gjennomført flere forsøk i bærkultur med middeprøvinger av nye preparat både mot ugras i jordbær og skadedyrmeddel i bringebær. Medlemsbesøktjenesten har gått som normalt i 2020 med innlagte smitteverntiltak. Rådgiver på bær deltar i flere prosjekter

i samarbeid med andre NLR-enheter og NIBIO om ulike FoU-oppgaver i disse kulturene. Rådgiver for bær utfører også tjenester for Norges Bær dyrkerlag i kraft av redaktørfunksjon for tidsskriftet Norsk Frukt og Bær samt sekretariatet for Norges Bær dyrkerlag.

Grønnsaker

Sesongen 2020 var en av de mer behagelige for oss rådgivere og teknikere. På grunn av mye fint vær og gode forhold fikk vi satt løkforsøkene tidligere enn normalt og fikk mer tid til andre oppgaver. Vi har utført flere markvandring enn året før, 24 mot 15 i 2019. Kunnskapsbyggingen i det nye grønnsaksteamet er godt i gang, mye takket være intern opplæring, men også på grunn av positive dyrkere. Vi har i 2020 startet opp med stikk løkvandring igjen, noe vi har fått gode tilbakemeldinger på. Markdager og fagmøter har vært preget av sprøyteteknikk, kadmium, men også grønnsaksdyrking i fjellbygdene og jordhelse. Vi har lært oss ny software og fått gitt ut 26 vekstnytt i grønnsaker i samme design som blant annet korn og grov-

for. Nye prosjekter for året var blant annet kadmiumprosjektet, brenning av løk for mindre gråskimmel, startgjødsling av gulrot, spireforsøk i kålrot. Sortsforsøk i løk, gulrot, kålvekster og VIPs-registreringer har vært som tidligere.

Koronasituasjonen har til tider vært vanskelig. I begynnelsen av pandemien, måtte vi ha påmelding til alle aktiviteter for å holde oss under deltakergrensene. Derfor ble det tidlig besluttet å ta i bruk Microsoft Teams, hvor Kari var den første i grøntteamet som satte i gang med dette. Det førte til at alle fagmøtene i grønnsaker og potet ble avholdt via teams. Vi savner alle en fysisk møteplass med blikkontakt og naturlig dialog under møter og sammenkomster, men digitaliseringen

av fagarrangementene ser ut til å ha gått greit. Vi har til og med fått med dyrkere med lang reisevei som ellers aldri ville kommet på møter, mens andre har deltatt fra traktorhytta via telefon. Markvandring avholdes utendørs, og selv om vi holdt 1-2 meters avstand, var det utfordrende å overholde avstandsgrensen, særlig ved fremvisning av ugras. Alt i alt, har året gått fint for seg. Vi har blitt utfordret fra medlemmer, og møtt utfordringene på en god måte. Dette gjelder særlig i kadmiumsaken, og nå har vi også fått innvilget et forprosjekt på problemugrasene beger- og svartsøtvier.

Fortsett å ringe oss, for sammen blir vi flinke!

Jord

Jord er et satsningsområde i Norsk Landbruksrådgiving, og NLR Innlandet er med i front. NLR Innlandet har flere prosjekt innen jordkultur. Sammen med Norsk Senter for Økologisk Landbruk (Norsøk) har vi deltatt i prosjektet Karbon til Bondens beste – hvor vi har grav og tatt mange ulike prøver for å sjekke jordstruktur og moldinnhold, ut fra ulike driftsmetoder i Sør Østerdal.

Sammen med Nibio har vi hatt flere fangvekstforsøk etter grønnsaker, noe som er meget viktig for å redusere nedgangen i jordas moldinnhold. Vi har også hatt egne fangvekstfelt i korn. Interessen for temaet er stigende. Fra Fylkeskommunen fikk vi også innvilga et prosjekt som søker å finne løsninger for å redusere opptak av kadmium i planter fra alunskifer. Vi jobber tett med

Nibio. Viktigste tiltak er at pH på de mest utsatte jordene er så nær 7 som mulig. I samarbeid med NLR Østafjells gjennomførte vi Jordwebinar, med 10 forelesninger før jul og 2 forelesninger på nyåret.

Økologisk landbruk

Det er stort behov for mer økokorn, for å forsyne den økte etterspørrelsen etter økologiske mjølkeprodukt, egg og kylling. Flere av de ansatte i NLR innlandet er tildelt rollen som nasjonale fagressurser innen økologisk landbruk, og sammen med

øko-produktene Økologisk første-råd, grupperåd og rådgivingsavtaler, har dette gitt en betydelig inntekt for NLR Innlandet. NLR sine ansatte er aktive skribenter i fagbladet ØKO-logisk landbruk. Vi gjennomførte 6 nettmøter med økologisk grønnsaksdyrking som tema vinteren 20.

Som alle andre regioner har også vi merke økt interesse for småskala og allsidig grønnsaksdyrking. Vi har greid å samle enda fler deltagere på nettmøter, enn om vi hadde arrangert møtene fysisk.

Presisjon

Aktiviteten på presisjon har stort sett vært konsentrert rundt rådgiving ved behov. Vi har tett samarbeide med presisjonsrådgivere rundt om i landet. Dekningsbilen har vært ett slikt felles prosjekt der hver enhet

fikk bruke denne til å måle dekning i sitt område. NLR innlandet fikk ansvar for å løfte alle registreringene fra dekningskartleggingen opp i et kart på nett. Vi er involvert i et stort NIBIO prosjekt PRECIS der det tas ut

plantepøver og avling fra korn og eng etter overflyging med droner. Dette er et 5 årig prosjekt. Vi jobba med tildelingsfiler til gjødsel og til såkorn.

Byggteknisk rådgiving

Vi har fire bygningstekniske rådgivere, og disse er Einar Dobloug, Terje Skogheim, Torstein Rørstad, og Ola Sandeggen. Ola startet hos oss i desember og har kontor plass på Tynset.

Det meste av tiden opptas av planleggingsjobber for bønder med

byggeplaner. Tegning, kostnadsverslag, bistand med tilbudsinnhenting, kontrakter og byggeledelse, samt utarbeidelse av byggesøknader. En del tid går det også med til uformelle henvendelser og forespørsler om mindre saker og problemstillinger som besvares nesten på direkten.

Antall planer landbruksbygg var 80 i løpet av 2020.

I tillegg var Terje Skogheim emneansvarlig i Bygningsteknikk, et 15 studiepoengs fag for studenter på landbruksteknikk ved Høgskolen i Innlandet.

Fra idé til ferdig bygg

Vi hjelper deg med dine byggeplaner
Tegninger, kostnadsverslag, byggesøknader og byggeledelse

Norsk Landbruksrådgiving **Innlandet**
innlandet.nlr.no innlandet@nlr.no 625 50 250

			
Einar Dobloug 990 14 640 einar.dobloug@nlr.no	Terje Skogheim 996 09 669 terje.skogheim@nlr.no	Torstein Rørstad 480 63 212 torstein.rorstad@nlr.no	Ola Sandeggen 934 44 692 ola.sandeggen@nlr.no

Helse, miljø og sikkerhet

Følgende ansatte har tilhørt denne faggruppen i 2020: Jens Christian Lied, rådgiver HMS. Tore Jevnaker, rådgiver HMS. Frank Juul Christensen, rådgiver HMS. Linn Thorud, fagleder/rådgiver HMS.

Medlemsaktivitet

Vi har frem til 1. oktober 2020 vært fire HMS-rådgivere i NLR Innlandet i 100 % stilling. Frank Juul Christensen sluttet 1. oktober 2020. HMS-rådgiverne er plassert rundt om i Innlandet med kontorplasseringer på Tynset, Vinstra, Lena og Blæstad.

Informasjon til medlemmer

Nytt i NLR HMS: 6 e-skriv i tillegg

Tjenestelevering	Antall	Antall deltakere
HMS-besøk	224	
Varme arbeider-kurs	5	54
HMS-kurs	14	99
Inn på tunet-kurs	3	61
Førstehjelpskurs	0	0
Plantevernkurs	16	367
Gnagerkurs	9	41
Sikkerhetsdager	3	39
SHA-planer	2	
Foredrag / faginnlegg	6	179

til HMS-stoff i NLR Innlandet sitt ukentlige nyhetsbrev. Der markedsføres også kursene våre kontinuerlig.

I tillegg til NLR Innlandet sin hjemmeside finnes det også informasjon om HMS på www.hms.nlr.no.

Økonomirådgiving

Økonomirådgiving har lenge vært et tilbud. Denne rådgivingen utgjorde i 2020 mindre enn en stilling, fordelt på 2 ansatte. I tillegg har fire grovforrådgivere blitt skolert i nytt dataprogram for bedre grovforøkonomi, og tilbyr denne tjenesten. Intensjonen er å fortsette å utvikle dette fagområde som et rådgivingstilbud i framtida.

Våre rådgivere er samtalepartnere om økonomi, økonomistyring, strategiske valg, investeringer, eiendomsoverdragelse og likviditet. Driftsplan gir oversikt over økonomien i gårdsdrifta i dag og økonomisk utvikling på gården framskrevet i en seksårsperiode. Vi kan også regne på forskjellige alternativ for driftsopplegg for å finne fram til det

som er mest optimalt på gården, som er et godt grunnlag for strategiske valg for framtida. Innovasjon Norge krever dessuten driftsplan for å behandle søknad om tilskudd og lån til bruksutbygging.

Generasjonsskifte på gården kan være en av de største utfordringene som en bonde står overfor. Det

er viktig å lage et økonomisk opplegg som er best mulig for både kjøper og selger, og det er mange formelle ting som må ivaretas. Alle vil derfor ha behov for rådgiving i denne prosessen. I et likviditetsbudsjett kan det settes opp ulike alternativ for å bedre likviditeten. Det blir satt opp et budsjett som viser betalingsstrømmen, og det er fokus på betalingstidspunkt på faste utgifter.

Poenget er å ha kontroll på om man har penger å betale med fortløpende.

Grovfôret ditt er gull verdt. Grovfôrøkonomi handler ofte om mekaniseringsløsninger, dyrking og høsting, og evt lagring. Med NLR sitt eget grovfôrøkonomiprogram beregner vi kostnaden på din dyrking- og høstelinje og hva det koster deg å produsere en forenhet eller ett dekar grovfôrslått. Når dette først er registrert, er det lett å beregne utslag i gårdens grovfôrpris, ved en eller flere aktuelle endringer i dyrking (gjenleggsfrekvens, gjødsling, grøfing, nydyrking), høsting og mekanisering. Det er viktig å ta godt gjennomtenkte valg når det kommer til lønnsomhet og økonomi.

Ragnhild Sjugard, grovfôr- og økonomirådgiver, i samtale med Pål-Lasse Torstad (t.v.) og Steinar Skotte. Temaet er grovfôrøkonomi.

Grovfôr

Fagteam grovfôr har bestått av 17 ansatte som utfører ca 15 årsverk innfor fagområdet, medregnet de ansettelsene som er gjort i løpet av året. Staben består av heltids- og deltidsansatte rådgivere, som også delvis arbeider i andre fagteam. Fagteamet har medarbeidere spredt på alle 9 kontorene i enheten. Kontoret på Jordamo på Dombås er bemannet fra Skjåk-kontoret hver tirsdag. Det er ansatt nye rådgivere på Lillehammer, på Vinstra og i Skjåk. Det er også ansatt ny rådgiver på Tynset, som starter i jobben i 2021.

Avtalen med Graminor, om videre drift av forsøksvirksomhet på Løken i Valdres er «rettskraftig» og vi har ansatt driftsleder, som starter på nyåret 2021. Det medfører at sortsprøvingen av nye sorter fortsatt blir på Løken. I tillegg til Graminor sine forsøksfelt vil vi fortsette verdiprøving av nye sorter gjennom NIBIO.

Arbeidet dette året ble sterkt preget av korona, og har begrenset aktiviteten med fysiske møter. Vi fikk tross alt gjennomført en god del markda-

ger og uteaktivitet. Etter hvert ble vi dyktige på nettmøter gjennom Teams, dette har vært hyppig brukt etter vekstsesongen.

Nok en gang har usikkerhet omkring ny RMP-ordningen (regionalt miljøprogram), angående spredning av husdyrgjødsel, vært en gjenganger. Vi har deltatt på møter og markdager, der dette har vært tema.

Utrullingen av klimakalkulatoren og Landbrukets Klimaplan har medført betydelig aktivitet, også her i samarbeid med landbrukskontor. 9 av våre grovfôrrådgivere har gjennomført kurs i klimakalkulatoren og er godkjent for å kjøre kalkulatoren på gårdsnivå. Årsaken til at vi satser såpass mye på dette er at vi forventer at mye aktivitet også kommende år vil dreie seg omkring klimakalkulatoren.

Forsøksfelt og forsøksarbeid

Fagteam grovfôr mener at lokale forsøksresultater som grunnlag for rådgiving er svært viktig. Vi søker også å få svar på lokale problemstillinger

gjennom forsøksarbeid. I 2020 ble det gjennomført og anlagt flere feltforsøkn på flere år. Vi kunne med fordel hatt enda flere forsøksfelt, særlig med tanke på at vi har mange nye rådgivere som skal tilegne seg lokal kunnskap.

Grupperådgiving, markdager og markvandring

Vi ser på fagsamlinger som en sentral del av kunnskapsformidlingen. Grupperådgiving er en effektiv formidlingskanal. Det er gjennomført markdager i hele området, med tema fra gjødsling og slåttetidspunkt, drenering, beitebruk, utmarksbeite og fornying, fornyingsmetoder til eng. Fagteamet har ingen vedtatte ambisjoner med tanke på antall markdager, men finner det naturlig å ligge på nivået fra 2019, med ca 40. I tillegg ble det arrangert mange mindre møter og markvandring med lokale problemstillinger og færre deltakere (som 2 kontra 3 slåtter som tema). Det er gjennomført få fysiske fagmøter/fagsamlinger for medlemmer, men vi ser at Teams fungerer godt

og gir flere deltakere på møtene. Det er arrangert noen kurs der vi har vært ansvarlig, men med lavere aktivitet enn tidligere. Vi er i noen grad benyttet som forelesere både på Blæstad og Storsteigen.

Skriftlig rådgiving

I vekstsesongen ble det sendt ut ukentlige e-nytt meldinger. Til sammen 26 grovfôrmeldinger og 5 økomeldinger. Utenom vekstsesongen sendes det ut tverrfaglige, ukentlige nyhetsbrev til medlemmene. Medlemmene får Grønt i Fokus 4 ganger i året. I tillegg foregår det mye god rådgiving via SMS og telefon på sommeren.

Prosjekter

Vi har tradisjon for å arbeide med ulike prosjekter, av ulikt arbeidsomfang. Fylkesmennene (nå Statsforvalteren) og fylkeskommunen er med på å finansiere mange av disse prosjektene, men også andre samarbeidspartnere bidrar. Det er jobbet med ca 30 ulike prosjekter. Vi har noen prosjekter gjennom Fjellandbrukssatsingen (fylkesmannen). Dette gjelder regionene Valdres, Ottadalen, Gudbrandsdal og

Nord-Østerdal. Det er arbeidet med noen større prosjekter gjennom året:

- 10%-prosjektet, samarbeid mellom Tine og NLR i Hedmark.
- Lagspill for bedre grovfôr, med Tine og NLR på Vestoppland.
- Biorestformidling, Lillehammer.
- Erfaringar frå tørkesommaren 2018.

Det er fortsatt stor aktivitet innenfor økologisk landbruk, med etterspørsel etter rådgivingstilbudene: førsteråd, rådgivingsavtaler og grupperåd. Omfanget er omtrent som tidligere år.

Interne samlinger, oppdateringskurs og salg av rådgiving

Fagteam grovfôr har ikke hatt interne fagsamlinger dette året. Hovedformen for kommunikasjon i teamet har vært Teams-møter, ukentlig i sesongen og annenhver uke utenom sesong. Målet er ei fagsamling i vekstsesongen. Koronasituasjonen har gjort kurs i regi av NLR, NIBIO og andre har foregått på Teams.

De nytilsatte vil bli sendt på relevante kurs i regi av NLR. Fagteamet har hatt noe mer fokus på salg av rådgiving til medlemmene, utover det som

dekkes av kontingenten og gjødslingsplanlegging. Vi ser nødvendigheten av større inntjening framover. Det er stor forskjell på regioner når det gjelder kjøp av rådgivingstilbud. Prosjektarbeid tar fortsatt mye tid, noe vi håper kan drives mer rasjonelt framover, f.eks med færre, større prosjekter.

Samarbeid mellom lokalkontorer og mellom enheter

Samarbeidet mellom kontorene og mellom kollegaer fungerer godt. Vi kan bli bedre på å utnytte hverandres kompetanse på en del områder. Samarbeidet mellom NLR-enheter har fungert godt, med fagkoordinator Ragnhild Borchsenius. Oddbjørn Kval-Engstad er vår representant i fagforum for grovfôr i NLR, der alle enhetene er representert.

Fagråd grovfôr:

Stein Ola Undset, Rendalen. Celina Lindeborg, Trysil. Hans Jørgen Boye, Nes. Nils Olav Yrstad Heen, Vang i Valdres. Thorstein Hensrud, Jevnaker. Kristen Berg Øverli, Lesja.

Fagrådet har ikke avholdt møter i 2020.

Korn

Fagteam korn består av 5,5 årsverk fordelt på 10 ansatte. 1,0 årsverk er forsøkssteknikere og resten er enten kombinerte rådgivere/ teknikere eller heltids rådgivere. 6 rådgivere har rådgivingsansvar både for korn og et annet fagteam, hovedsakelig grovfôr. Fagteamet har medarbeidere spredt på 5 kontorer

Basisen for rådgiving for kornmedlemmer er lokal forsøksvirksomhet. Også i 2020 hadde vi et stort fokus på dette, innen alle områder av sortsprøving og dyrkingsteknikk. 2020 var første året med en stor forsøksvirksomhet på Blæstad, da vi fikk disponere et jorde til forsøk. Dette ga oss mulighet til å kjøpe en større markdag for alle korndyrkere, på Blæstad, i starten av juli. Denne viste at fokus på forsøksvirksomhet er viktig for våre medlemmer, med over 80 aktive bønder samlet i løpet av dagen. Vi håper denne markdagen kan bli en tradisjon for kornavdelingen.

Kornsesongen 2020 var av de aller beste vi har hatt i Innlandet. Ikke nok med at det ble svært gode avlinger, det var også svært fine forhold både under våronn og innhøsting. Om våren kunne mange vente til ideelle fuktighetsforhold i jorda. Under treskinga kunne vi også vente så vi fikk tresket tørt korn. For mer om sesongen 2020, både generelt og for korn: Les Forsøksmeldinga 2020, som kommer før påske.

Forsøksfelt og forsøksarbeid

Forsøksvirksomheten økte litt i 2020 i forhold til året før. Hovedsakelig skyldes dette mulighetene vi fikk med tilgang til arealer på Blæstad. I tillegg til våre egne felt, har vi bidratt med forsøksarbeid til Høgskolen i Innlandet, både med forsøk gjengitt i Forsøksmeldinga, og andre forsøk.

Takk til alle feltverter, som har gitt oss tilgang til arealer og åker. I 2020 ble det gjennomført:

Tradisjonelle forsøksfelt: 35 i samarbeid med NIBIO, andre samarbeidspartnere, i prosjektsammen-

heng, eller egne forsøksfelt

Avlingsregistreringer og andre registreringer: 6

Ønsker du å være feltvert kommende sesong, ta kontakt med ditt nærmeste NLR Innlandet-kontor.

Grupperådgiving

Fagteamet har ambisjon om å gjennomføre 3 kornvandring i hvert av de store kornområdene i Innlandet. I 2020 ble dette gjennomført i Sør-Østerdal, på Hedmarken, Toten og Hadeland. Ellers i kornområdet ble det arrangert 1-2 vandring. Selv i et år hvor pandemien satte dype spor fikk vi gjennomført kornvandring som vanlig. Vi har ikke hørt om at kornvandringene har ført til smittespredning. I tillegg ble det arrangert flere kombinerte møter/markvandring i tema grøfting. Samlet ble det arrangert ca 30 kornvandring/ markdager i løpet av sesongen 2020.

Webinar og Teamsmøter

Selv om vi fikk gjennomført kornvandring, ble vi begrenset med ulike fysiske møter, som våronnplantevern- eller oppsummeringsmøter. Alle disse ble gjennomført via Teams. Planteverndagen på Blæstad ble gjennomført som et todagers Webinar, i samarbeid med Strand Unikorn. Kornmøtene på høsten ble gjennomført som en del av Faguka NLR Innlandet i november. De fleste møtene ble gjennomført som en blanding av dag- og kveldsmøter.

Kornmelding

Gjennom 2020 bidro kornteamet med innspill til Nytt fra NLR Innlandet i vinterhalvåret. Gjennom sesongen sendte vi ut 30 nummer av kornmeldingene. Dette er på nivå med tidligere.

Fellesarrangement og tjenester

Kornavdelingen har bidratt med andre aktiviteter rettet mot medlemmer: Funksjonstesting, pløyekurs og autorisasjonskurs. Tilsvarende tilbud vil også komme i 2021.

Prosjekter

Det ble i 2020 i hovedsak jobbet med flere større prosjekter innen korn:

- Biorest – uttesting og formidling. Ansvarlig hos oss: Franz Anders Bakken. Biorest blir produsert av Mjøsianlegget på Lillehammer. Vi formidler kunder som har lagringskapasitet og er villig til å ta imot biorest.
- Kornetsatsing i Hedmark: Prosjektet ledes av Fylkesmannen i Hedmark, og NLR Innlandet er både med i styringsgruppa og en aktiv part med ulike prosjekter. Arbeidet blir utført av kornavdelingen på Blæstad.

I 2020 hadde vi følgende større prosjekter under Kornetsatsingen:

- Testing av såmaskiner etter ulik jordarbeiding
- Dyrkingsteknikk i høstkorn: Såtidspunkt, såmengder,
- Veiledningsprøving i høstkorn
- Såmengder av småkorna og normalt store såkorn i bygg og vårhvet
- Møter og rådgiving innen tema drenering og vatning. Eivind Bergseth er sentral og Ole Jakob Ulberg bidrar mer og mer.
- NLR Faguka Blæstad: Mandag-torsdag i uke 48 ble fylt med ulike temamøter både dag og kveld. Møtene var åpne for alle, og spesielt medlemmer og studenter deltok
- Kornskolen: Tre samlinger i januar/ februar 2020, etter oppstart i desember 2019, avslutning med markdag september 2020. Det ble kjørt parallelle opplegg i Elverum og på Hedmarken.

Åsmund Langeland, Kari Bysveen og Harald Solberg deltok som lærere fra NLR Innlandet

Interne samlinger / oppdateringskurs / salg av rådgiving

Fagteam korn har vært samlet en

gang i løpet av året: På medarbeider-samlingen i januar. I tillegg var flere av teamets medarbeidere samlet på markdagen på Blæstad i juli. Vi har hovedsakelig hatt Teamsmøter og brukt telefon og e-post til mye kommunisering. I månedsskiftet juni-juli var NLR Øst vertskap for alle korn-rådgivere og teknikere i NLR. NLR Øst tok imot oss på Øsaker, som er deres forsøksgard. Samlinga er populær blant NLR-ansatte og korn-rådgivere fra Østlandet, Jæren og Trøndelag var samlet.

De ansatte har vært på ulike Webinar og kurs i regi NLR, NIBIO og andre

Fagteamet har hatt lite fokus på salg av rådgiving, men vært aktive

Fagråd korn i NLR Innlandet.

Navn	Område
Torkild S. Johansen	Lunner
Haaken Helgestad	Østre Toten
Eivind Mæhlum	Lillehammer
Jens Bergaust	Hamar
Arne Elias Østerås	Stange
Lars Magne Mausest	Stange

med å tilby kornvandringar og annen rådgiving som dekkes av medlemskontingenten.

Samarbeid mellom lokalkontorer og mellom enheter

Samarbeidet mellom kontorene har fungert godt, og forbedres stadig. Kommunikasjon mellom kontorer er

viktig, jfr. gjødslingsplanlegging.

Samarbeidet mellom NLR-enheter fungerer også godt, med fagkoordinator Einar Strand som den viktigste personen. Vi diskuterer mye, både forsøk og rådgiving med kolleger i andre enheter.

Potet

Rekordtidlig våronn i 2020 ga stabilt stigende jordtemperatur. Været i sesongen var på produsentenes side og de fleste av sorter i Innlandet oppnådd god lagringskvalitet og ble høstet under gunstig forholdet.

I 2020 møtte produsenter en ny situasjon uten Reglone til nedsviing av ris. Med dette kom noen usikkerhet rundt produksjonsteknologi i Norge. Vi har jobbet intenst for å sikre produsenter tilgang til effektive alternativer. Tørråte- og nedsviingsstrategier var hoved tema av fagmøter og mark-

dager i 2020. Vi har hatt fagmøter med tema sprøyteteknikk og dysevalg for å oppnå tilfredsstillende resultater av sprøytearbeid ved utvalgte avdriftsreducerende dyser. Vi har fulgt opp myndighetens anbefalinger ang korona og drev med fysiske arrangementer ute og digital møter via TEAMS.

Biostimulanter var også fokus i 2020. NLR Innlandet fikk midler fra NLR sin grønnsatsing for utprøving biostimulanter i potet. Prosjekt går videre i 2021 og resultater kommer etter hvert. Vi har også jobba en del med

problematikken og løsninger rund høye verdier av kadmium i potet og grønt i 2020.

NLR Innlandet er opptatt med klimatilpassing av potetproduksjon for å minke klimaavtrykk og oppnå optimalt resultat for produsenter. Vi driver med rådgivning ang N-gjødsling basert på nitratmålinger og bladprøveanalyser og i 2020 begynte å jobbe med presisgjødslingsprosjektet ved bruk av biomasse kart. Prosjekt skal videreføres i 2021.

Kommunikasjon

Besøk av rådgiver i vekstsesong.

1592 følgere.

Medlemsbladet Grønt i fokus med fire utgivelser og 9000 i opplag.

Rådgivere tilgjengelig på telefon gjennom hele året.

I tillegg til ukentlige e-poster har våre rådgivere denne sesongen vært å treffe på Teams.

Styrets årsberetning 2020

NLR Innlandets formålet er å drive opplysning, rådgiving, forsøksvirksomhet og utvikling innenfor de landbruksrelaterte fagfelt som medlemmene etterspør. NLR Innlandet skal bidra til å fremme det landbruksfaglige miljøet i distriktet.

NLR Innlandet har sitt primære nedslagsfelt i Innlandet, men samarbeider med andre både regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Styrets sammensetning og aktivitet

Styremedlemmer: Svein Helge Sperrud (leder), Even Moen (nestleder), Børe Vold, Nils Olav Yrstad Heen, Terje Jonny Sveen, Thorleif Aas og Franz Anders Bakken (valgt av de ansatte).

Varamedlemmer: Odd Romenstad, Mikael Wøien, Anders Formo og Morten Berntsen Livenengen (valgt av de ansatte).

I løpet av 2020 er det avholdt 7 styremøter, hvorav 6 var elektronisk. Styret har behandlet 35 saker.

Digitalisering

Styret har hatt stor oppmerksomhet mot en digitalisering av sin møtevirksomhet. Det har særlig vært viktig å ivareta og videreutvikle de demokratiske prinsippene. Kretsmøtene var som før med fysiske møter, men årsmøtet var digitalt. Det er besluttet at kretsmøtene skal være digitale i 2021, men at årsmøtet bør foregå ved fysisk oppmøte, for å ivareta et størst mulig engasjement fra deltakerne.

Korona

Styret har jevnlig mottatt informasjon om korona-situasjonen for aktiviteten, og hvilke tiltak og regler som det er arbeidet etter. Aktiviteten med markdager og gårdsbesøk er langt på vei opprettholdt, men en del kurs er lagt om til å foregå på nett. Erfaringen er at de ansatte raskt har lært seg å ta nettet i bruk til kurs og møter, og styret ønsker å støtte opp om en videreutvikling av at noen tjenester kan leveres på nett. Dette sparer oss for kostnader til kjøring, og vi når enklere ut til flere bønder i regionen.

Økonomisk utvikling og resultat

Beløp i mill kroner	2017	2018	2019	2020
Omsetning	32,7	31,5	31,2	34,2
Lønnskostnader	22,4	23,4	23,3	25,0
Lønnskostnader i prosent av omsetningen	68,5	74,3	74,7	73,1
Årsresultat	0,5	0,4	0,0	1,8
Bankinnskudd og fond	15,3	17,0	17,7	19,0
Egenkapital	16,0	16,5	16,5	18,3
Sum egenkapital og gjeld	22,5	22,0	22,0	24,6

Fortsatt drift

Styret mener at forutsetningene for fortsatt drift er til stede ved avleggelsen av årsberetning med regnskap 2020. Selskapet har utviklet en god organisatorisk og faglig plattform med høy kompetanse blant de ansatte.

Ytre miljø

Virksomheten er av en slik art at den påvirker ytre miljø i liten grad. Selskapet sorterer søppel etter henvisning fra utleier på det enkelte kontorsted, samt bruker samkjøring og kollektive reisemuligheter der det er mulig og hensiktsmessig.

Arbeidsmiljø og likestilling

NLR Innlandet ønsker å være en attraktiv arbeidsplass, og er opptatt av at alle skal føle seg inkludert, uavhengig av kjønn,

etnisitet, funksjonsnivå, seksuell orientering, alder, mv. Verneombud og tillitsvalgte er viktige samarbeidspartnere i dette arbeidet.

Vi har over 40 ansatte fordelt på 8 kontorsteder. I 2020 har Teams blitt tatt i bruk i langt større omfang for å ha samtaler og diskusjoner som inkluderer hele fylket. Likevel blir det opp til de ansatte på de enkelte kontor, å ta et ansvar for å tilrettelegge for sosiale aktiviteter. Det var to medarbeidersamlinger for alle ansatte i 2020, en på Scandic Hafjell i januar og en studietur på Toten i september.

Det er ikke rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen i løpet av året. Det er valgt verneombud som gjennomfører vernerunde hvert år.

Status på viktige likestillings-områder:

Ansatte	2018		2019		2020	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
Alle ansatte			11	32	11	32
Ledergruppa	2	4	2	4	2	4
Styret	0	7	0	7	0	7
Valgkomite	0	6	1	5	1	5

Gjennomsnittalder	2019		2020	
	kvinner	menn	kvinner	menn
Alle				48,4
Kvinner				45,7
Menn				49,3

Sykefravær	2018		2019		2020	
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn
Alle	3,40 %		3,50 %		2,80 %	
Kvinner	3,20 %		0,70 %		5,60 %	
Menn	3,50 %		4,30 %		2,00 %	

10 av våre medarbeidere arbeider deltid, de fleste fordi de driver eget gårdsbruk. Det legges til rette for at alle skal kunne ta ut den foreldrepermisjonen de ønsker.

NLR Innlandet ser på arbeidet med likestilling og godt arbeidsmiljø som en kontinuerlig prosess. Dette betyr at hvis det kommer opp spesielle saker og problemstillinger gjennom året skal disse tas opp til drøfting umiddelbart, med de det gjelder.

Planlagte tiltak:

Område	Tiltak	Bakgrunn	Mål	Ansvarlig
Kjønnslikestilling	Valgkomiteen oppfordres til å se etter kvinnelige kandidater til verv	Det er ingen kvinner i styret, og ei kvinne i valgkomiteen	Økt kvinneandel i styre og valgkomite	Valgkomiteen
Alle diskrimineringsgrupper	Opplæring og påminnelser om at alle har rett på å bli respektert og inkludert	Økt likestillingsbevissthet bedrer arbeidsmiljøet	Økt kunnskap og bevissthet om det store mangfold folk representerer	Daglig leder
Nedsatt funksjons-evne	Fysisk tilrettelegging av arbeidsplassen ved behov	Ikke alle kontor er universelt utformet	Forholdene legges til rette ved behov	Daglig leder

Styret takker de ansatte for en solid innsats i 2020, og vil særlig framheve det økende samarbeidet mellom kontorene.

Blestad, 02.03.2021
Styret i NLR Innlandet

Svein Helge Sperrud
styremedlem

Even Moen
nestleder

Thorleif Aas
styremedlem

Bore Vold
styremedlem

Franz Anders Bakken
styremedlem

Nils Olav Yrstad Heen
styremedlem

Terje Jonny Sveen
styremedlem

Signe Opsahl
daglig leder

RESULTATREGNSKAP

NLR INNLANDET

DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2020	2019
Salgsinntekt og tilskudd	7	33 783 223	30 522 296
Annen driftsinntekt		408 491	706 184
Sum driftsinntekter		34 191 713	31 228 480
Varekostnad		1 413 978	1 799 336
Lønnskostnad	3, 5, 6	24 987 802	24 018 396
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	2	84 813	81 236
Annen driftskostnad	3	6 288 627	5 799 452
Sum driftskostnader		32 775 219	31 698 420
Driftsresultat		1 416 494	-469 940
FINANSINNETEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen renteinntekt		272 876	277 700
Annen finansinntekt		266 657	195 042
Annen rentekostnad		-754	220
Annen finanskostnad		112 104	229
Resultat av finansposter		428 183	472 293
Ordinært resultat		1 844 677	2 353
Ordinært resultat		1 844 677	2 353
Årsresultat		1 844 677	2 353
OVERFØRINGER			
Avsatt til annen egenkapital		1 844 677	2 353
Sum overføringer		1 844 677	2 353

BALANSE

NLR INNLANDET

EIENDELER	Note	2020	2019
ANLEGGSMIDLER			
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Maskiner og anlegg	2	235 427	266 012
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	2	54 247	108 475
Sum varige driftsmidler		289 673	374 487
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Andre langsiktige fordringer		6 810	0
Sum finansielle anleggsmidler		6 810	0
Sum anleggsmidler		296 483	374 487
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer		3 093 747	3 999 473
Andre kortsiktige fordringer		2 477	0
Sum fordringer		3 096 224	3 999 473
INVESTERINGER			
Markedsbaserte aksjer		2 202 674	6 402 675
Sum investeringer		2 202 674	6 402 675
Bankinnskudd, kontanter o.l.	4	18 981 848	11 269 599
Sum omløpsmidler		24 280 745	21 671 747
Sum eiendeler		24 577 229	22 046 234

BALANSE**NLR INNLANDET**

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2020	2019
EGENKAPITAL			
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital		18 330 528	16 485 851
Sum opptjent egenkapital		18 330 528	16 485 851
Sum egenkapital		18 330 528	16 485 851
GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
Andre avsetninger for forpliktelser		252 427	262 427
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		604 260	553 698
Skyldig offentlige avgifter		2 480 209	2 231 783
Annen kortsiktig gjeld		2 909 805	2 512 475
Sum kortsiktig gjeld		5 994 274	5 297 956
Sum gjeld		6 246 701	5 560 383
Sum egenkapital og gjeld		24 577 229	22 046 234

Vang, 02.03.2021
Styret i NLR Innlandet

Svein Helge Sperrud
styreleder

Even Moen
nestleder

Børe Vold
styremedlem

Franz Anders Bakken
styremedlem

Nils Olav Yrstad Heen
styremedlem

Terje Jonny Sveen
styremedlem

Thorleif Aas
styremedlem

Signe Opsahl
Daglig leder

1. Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Særreglene for små foretak er brukt for poster der det foreligger slik valgadgang.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år fra etableringstidspunktet, er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Inntektsføring

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag for avskrivninger. Avskrivningene er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt lineært over antatt økonomisk levetid. Innredning i leide lokaler avskrives over leiekontraktens løpetid.

Fordringer

Kundefordringer er ført opp etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene. Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, er ført opp til pålydende.

Markedsbaserte aksjer

Markedsbaserte aksjer er vurdert til det laveste av kostpris og virkelig verdi.

2. Varige driftsmidler

	2020	2019
Anskaffelseskost pr. 1.1.	607 012	521 159
+ Tilgang i året	0	85 853
- Avgang i året	0	0
- Samlet av- og nedskrivning pr. 31.12.	317 339	232 525
= Bokført verdi 31.12.	289 673	374 487
Årets ordinære av- og nedskrivning	10-30 %	10-30 %

3. Ytelser til ledende personer mv.

Det er utbetalt samlet kr 221 800 i styrehonorar i 2020. Lønn til daglig leder utgjorde kr 817 000. I tillegg mottar daglig leder fri telefon og skattepliktige forsikringsordninger til en samlet verdi kr 8 958. Daglig leders andel av pensjonskostnaden utgjorde i 2020 kr 8 210.

Honorar til revisor er kostnadsført med kr 74.500 ekskl. mva og gjelder revisjon.

4. Bundne midler

I posten Bankinnskudd, kontanter o.l. inngår bundne skattetreksmidler med kr 884 013. I tillegg inngår kr 253 638 som midler som er reservert til formål som tidligere lå under Bygdefolkets Studieforbund.

5. Lønnskostnad, antall ansatte m.v.

	2020	2019
Lønninger	21 528 415	19 852 764
Styrehonorar	221 800	247 250
Arbeidsgiveravgift	2 935 298	2 959 364
Pensjonskostnad	288 301	990 407
Annen lønnskostnad	445 471	603 862
Sykepengerefusjoner	-431 483	-635 251
Sum lønnskostnad	24 987 802	24 018 396

Antall årsverk	33
----------------	----

Selskapet er forpliktet til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og dette er dekket gjennom en innskuddsbasert ordning.

6. Avtalefestet pensjon

Foretaket er tilsluttet AFP-ordningen i LO/NHO, og 39 ansatte er omfattet. Dette er en ytelsesbasert flerforetaksordning som fullt ut finansieres gjennom premier som fastsettes som en gitt prosentandel av lønn. Foretaket benytter seg av reglene for små foretak og balansefører ikke denne ordningen. Kostnaden vil derfor bestå av de årlige premiebetalingene.

7. Offentlige tilskudd

Foretaket mottar offentlige tilskudd til sin virksomhet. Dette gjelder både generelle driftstilskudd og prosjektrettede tilskudd. Tilskuddene bruttoføres, og for 2020 er inntektsført til sammen kr 10 995 224 i offentlige tilskudd.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til årsmøtet i Norsk landbruksrådgiving innlandet

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet*Konklusjon*

Vi har revidert foretaket Norsk landbruksrådgiving innlandet sitt årsregnskap som viser et overskudd på kr 1 844 677. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av foretakets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til foretakets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforetaket.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og framlegget om bruk av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Hamar, 3. mars 2021
Lokal Revisjon AS

Annar Skar
statsautorisert revisor

**Norsk
Landbruksrådgivning**